

บทที่ 3 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการ ประกอบอาหาร

---

1. หลักการเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาหาร

อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหาร
ทำมาจากวัสดุหลายชนิด ซึ่งจะมีราคาและความ
ทนทานในการใช้งานแตกต่างกัน ในการเลือกซื้อ
นั้นควรพิจารณาให้รอบคอบก่อน เพื่อการใช้
ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และยาวนาน สรุปลงได้ดังนี้

**เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
ให้เหมาะสมกับชนิดของอาหาร**

เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
อยู่ในสภาพดี ไม่มีรอยบุบ

**เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
สะดวกต่อการใช้งาน**

**เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
สามารถดูแลและรักษาความสะอาด
ได้ง่าย**

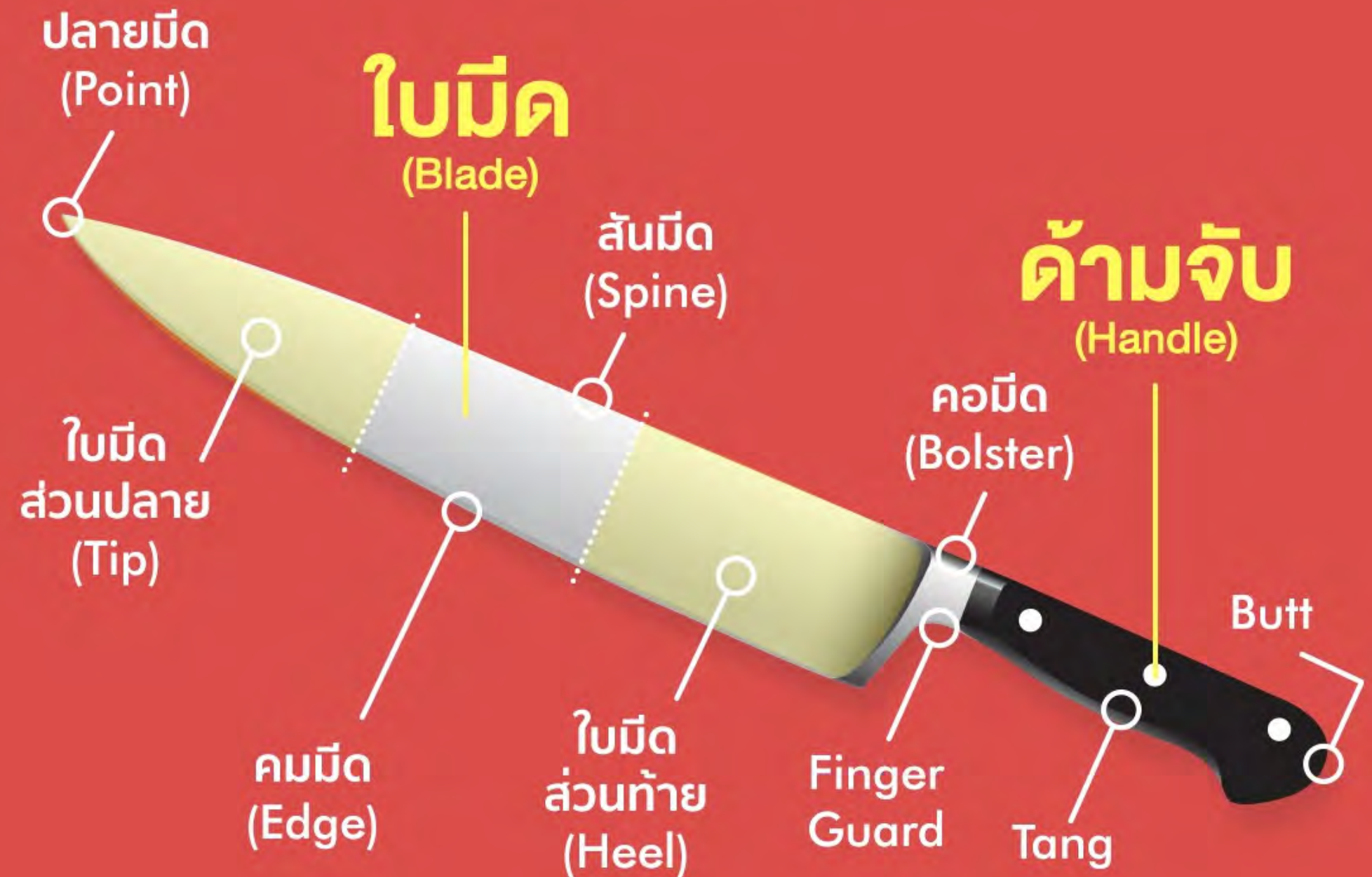
**เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
ประหยัดเวลาในการประกอบอาหาร
เช่น ร้อนเร็ว สามารถทำความ
สะอาดได้ง่าย เป็นต้น**

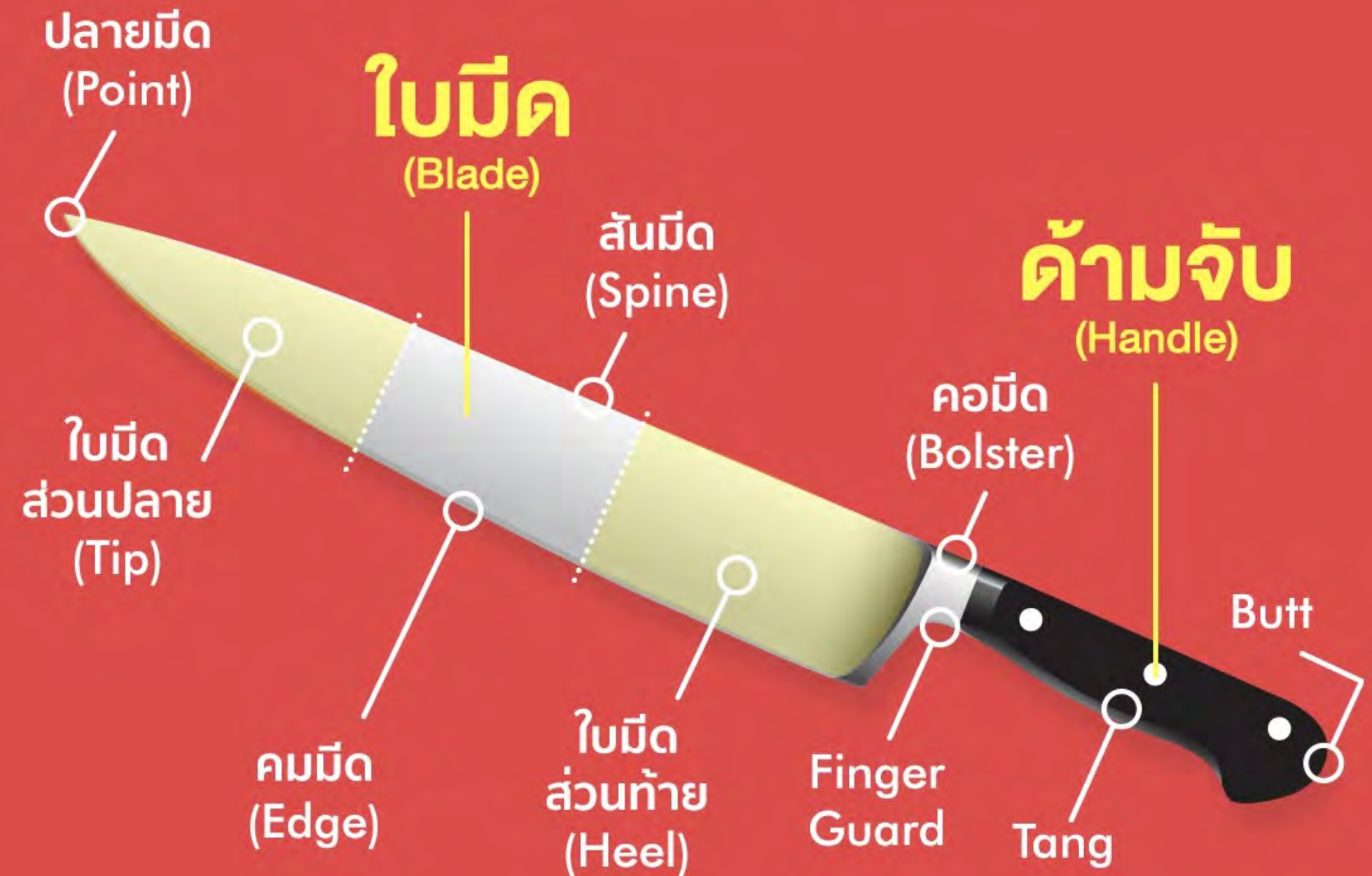
องค์ประกอบของมีด

เมื่อเลือกใช้งานของมีคม ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของงานและมีความระมัดระวัง เช่น มีด ซึ่งมีดแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ ด้ามมีด (Handle) และ ใบมีด (Blade)

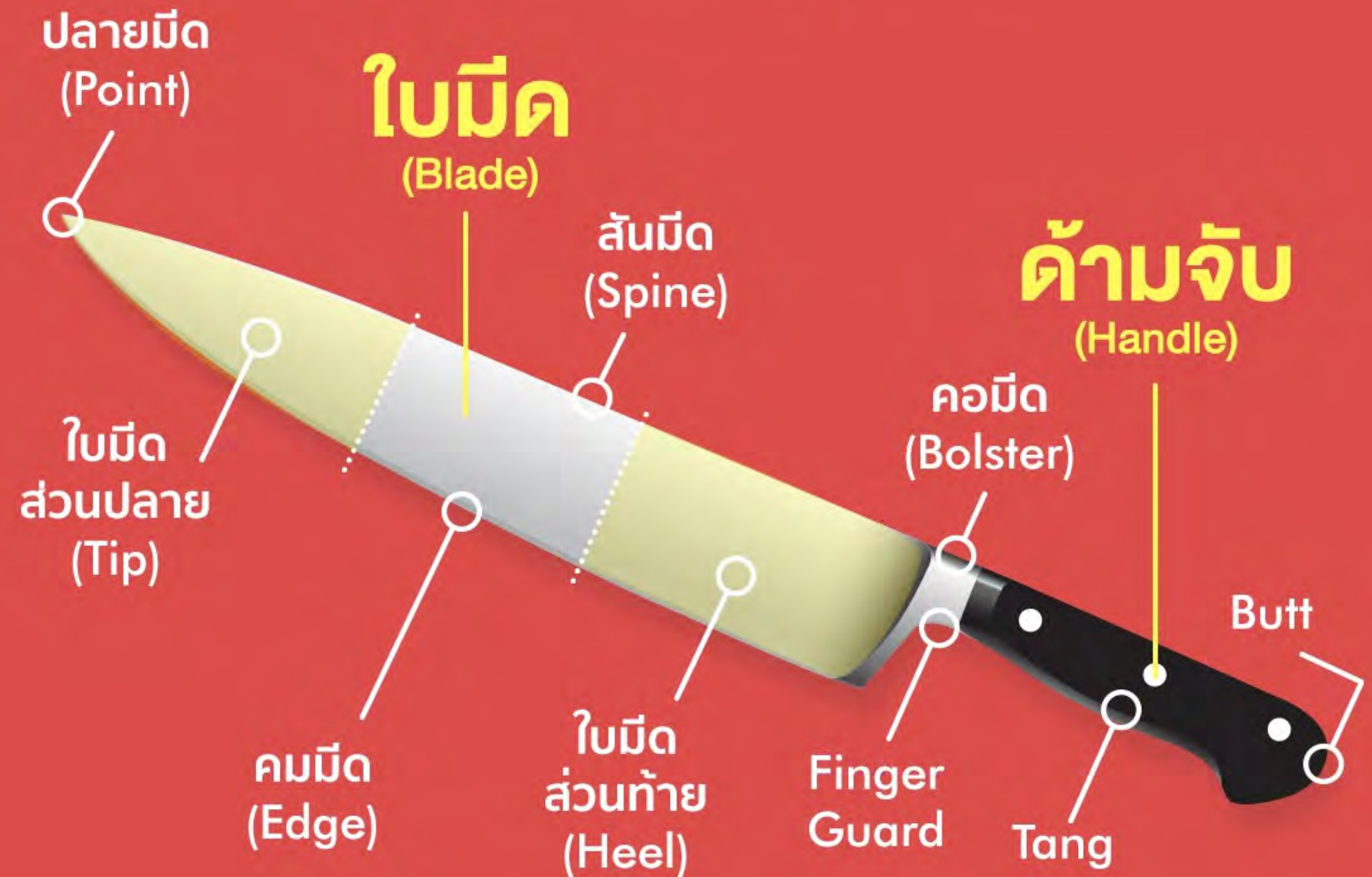
ด้ามมีด (Handle) ประกอบด้วย :

- ก้านมีด (Butt)** คือ ส่วนท้ายสุดของด้ามมีด (ตรงปลายของด้ามจับ)
- ก้านมีด (Tang)** คือ ใบมีดส่วนที่ยาวมาทางด้ามมีด โดยก้านมีดจะมีด้ามมีดประกบอยู่เสมอ ก้านมีดช่วยเสริมความแข็งแรงและสมดุลน้ำหนักให้กับมีด
- คอมีด (Bolster)** คือ ส่วนที่เป็นเหลี่ยมๆ ระหว่างใบมีดกับด้ามมีด คอมีดช่วยเพิ่มน้ำหนัก ความแข็งแรง และสมดุลของมีด
- ที่กั้นนิ้ว (Finger Guard)** คือ ส่วนที่กั้นระหว่างนิ้วกับใบมีด ช่วยป้องกันไม่ให้นิ้วลื่นไปโดนคมมีด

ใบมีด (Blade) ประกอบด้วย :

- **ใบมีดส่วนท้าย (Heel)** คือ ส่วนมากใช้ในการสับหรือหั่นที่ใช้แรงมากๆ เช่น วัตถุดิบที่มีความแข็ง เช่น กระดูก (ปลาและสัตว์เล็ก), เอ็น, ขี้อต่อ หรือ แม้แต่ผักนานาชนิด
- **สันมีด (Spine)** คือ ส่วนที่หนาและทื่อที่สุดของใบมีดหรือด้านตรงข้ามของคมมีด เหมาะสำหรับการทุบเนื้อและกระดูก
- **คมมีด (Edge)** คือ ส่วนกลางๆ ของคมมีด เป็นส่วนที่ใช้ในการหั่นมากที่สุด
- **ใบมีดส่วนปลาย (Tip)** คือ ส่วนที่ติดกับปลายมีด ใช้สำหรับสับวัตถุดิบที่สัมผัสนิ่ม (เห็น) งานแล่บาง และงานหั่นเป็นทรงลูกเต๋า
- **ปลายมีด (Point)** คือส่วนปลายสุดของมีด เป็นส่วนที่แหลมที่สุด

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=5EC2ZJE2wwM&ab_channel=AMARINTV

ประเภทของมีด

มีดเชฟ (มีดหั่น)

Chef's Knife / Gyuto Knife / French Knife

มีดเชฟคือมีดเล่มแรกที่คนครัวทุกๆ คนต้องมี!
เพราะเป็นมีดที่ใช้ได้กับงานหั่นทุกประเภท
ทั้งสับ หั่น ตัด แล่ ซอย
ส่วนใหญ่มีดเชฟจะมีความยาว
ประมาณ 8-14 นิ้ว

8-14"

มีดเล่มแรก
ที่คนครัว
ต้องมี!

งานหั่นทุกประเภท
สับ หั่น ตัด แล่ ซอย

1. มีดเชฟ (มีดหั่น) Chef's Knife

เป็นมีดที่ใช้กับงานหั่นทุกประเภท ส่วนใหญ่
มีดเชฟจะมีความยาวประมาณ 8 – 14 นิ้ว

มีดปอก

Paring Knife

มีดปอกเป็นมีดมีขนาดเล็ก
ยาวแค่ประมาณ 2-4 นิ้ว
เหมาะกับการปอกผัก และ ผลไม้
ไปจนถึงสับหอมแดง
หรืออะไรก็ได้ที่มีขนาดเล็ก

ขนาดเล็ก

ปอกผัก
และผลไม้

2. มีดปอก Paring Knife

เป็นมีดขนาดเล็ก มีความยาวประมาณ 2-4 นิ้ว
เหมาะสำหรับการปอกผักและผลไม้ หรือ
วัตถุดิบที่มีขนาดเล็ก

มีดหั่นขนมปัง

Bread Knife

เป็นมีดแบบ (Serrated)
หรือมีฟันเป็นหยักๆ
เหมาะกับงานหั่นขนมปัง
และเค้ก ไปจนถึงมะเขือเทศ
ใก่อย่างเต็มตัว
หรือแม่แต่นี้ออบ!

มีดมีฟันหยัก

หั่นขนมปัง

หั่นใก่อย่างเต็มตัว
หรือ เนื่ออบ

3. มีดหั่นขนมปัง Bread Knife

มีลักษณะฟันเป็นหยักๆ เหมาะสำหรับการหั่น
ขนมปัง ขนมเค้ก

มีดเลาะกระดูก Boning Knife

มีหน้าที่เลาะเนื้อบริเวณกระดูก
ลักษณะค่อนข้างพอม และโค้ง
ความยาวประมาณ 5-6 นิ้ว
สามารถใช้สำหรับการแล่ปลาเช่นกัน

พอม และโค้ง

แล่ปลา
หรือ เลาะเนื้อ
บริเวณกระดูก

4. มีดเลาะกระดูก Boning Knife

มีหน้าที่เลาะเนื้อบริเวณกระดูก ลักษณะค่อนข้างพอม และโค้ง ความยาวประมาณ 5-6 นิ้ว สามารถใช้สำหรับการแล่ปลาเช่นกัน

มีดสับ มีดอีโต้ ปังตอ

Cleaver

เป็นมีดที่มีขนาดใหญ่ที่สุด!
ดีงามสำหรับการ สับเนื้อ ขอต่
กระดูกสัตว์แบบจริงจัง เอาจริงๆ
สำหรับครัวจีนแล้ว
มีดนี้คือมีดเชฟ ของแท้ 100%

ขนาดใหญ่

สับเนื้อ ขอต่
กระดูกสัตว์

5. มีดสับ มีดอีโต้ ปังตอ Cleaver

มีขนาดใหญ่ เหมาะสำหรับการสับกระดูกหมู
กระดูกไก่

01

02

03

วิธีการใช้มีด เพื่อความปลอดภัย

วิธีการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า

- ศึกษาวิธีการใช้งานให้เข้าใจก่อนที่จะนำมาใช้ และควรปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด เมื่อใช้งานเรียบร้อยแล้วก่อนจะถอดชิ้นส่วนต่าง ๆ หรือทำความสะอาดควรถอดปลั๊กไฟก่อนทุกครั้ง
- เมื่อยกหม้อหรือกระทะลงจากเตาไฟไม่ควรใช้มือเปล่า ควรใช้ผ้าที่มีความหนาเหมาะสมเพื่อไม่ความร้อนโดนมือของเรา
- อย่าหยิบอาหารด้วยมือใส่ภาชนะที่ตั้งไฟในระยะสูงเพราะอาจทำให้น้ำมันหรือน้ำกระเด็นลวกมือได้

คู่มือการใช้ เตาไฟฟ้า

บริเวณหัวเตา ทำอาหาร

บริเวณหัวเตา ทำอาหาร

บริเวณหัวเตา ทำอาหาร

แผงควบคุมการทำงาน

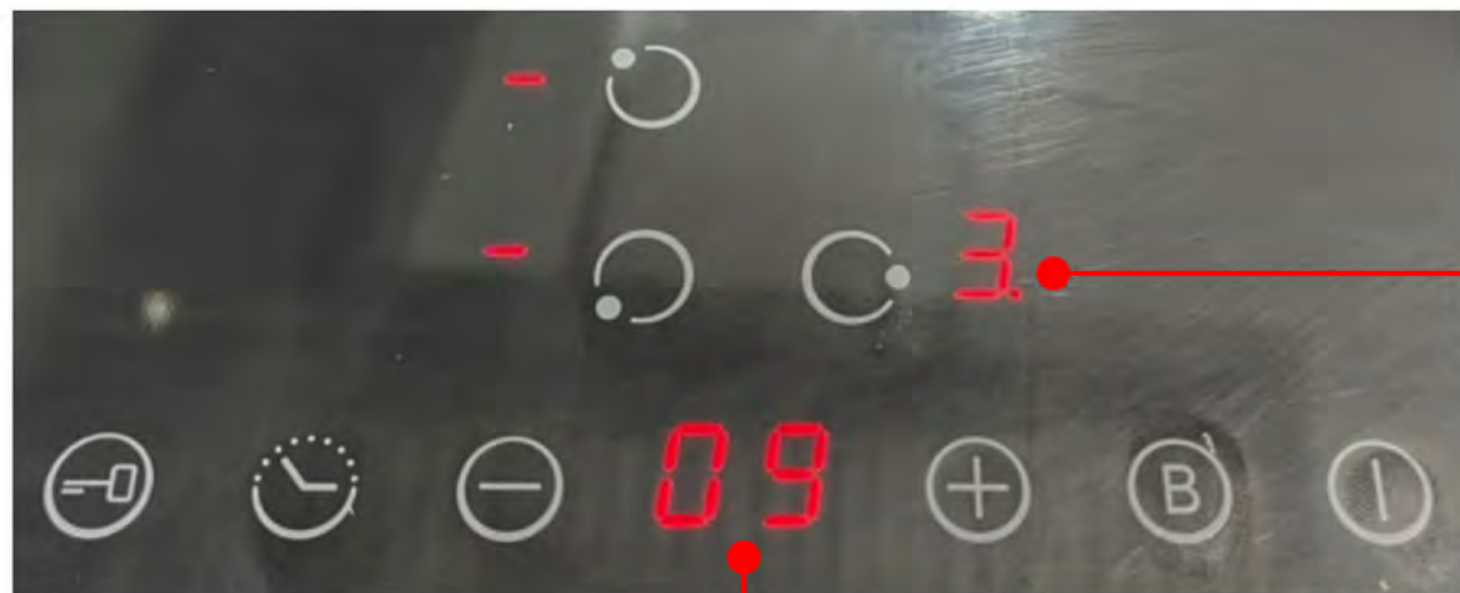

ขั้นตอนการเปิดเตาไฟฟ้า

- ❶ เปิด/ปิดเตาไฟฟ้า (กดค้างไว้จนมีเสียง)
- ❷ เลือกหัวเตาทำอาหารที่ต้องการ
- ❸ เพิ่ม/ลด ระดับไฟฟ้า

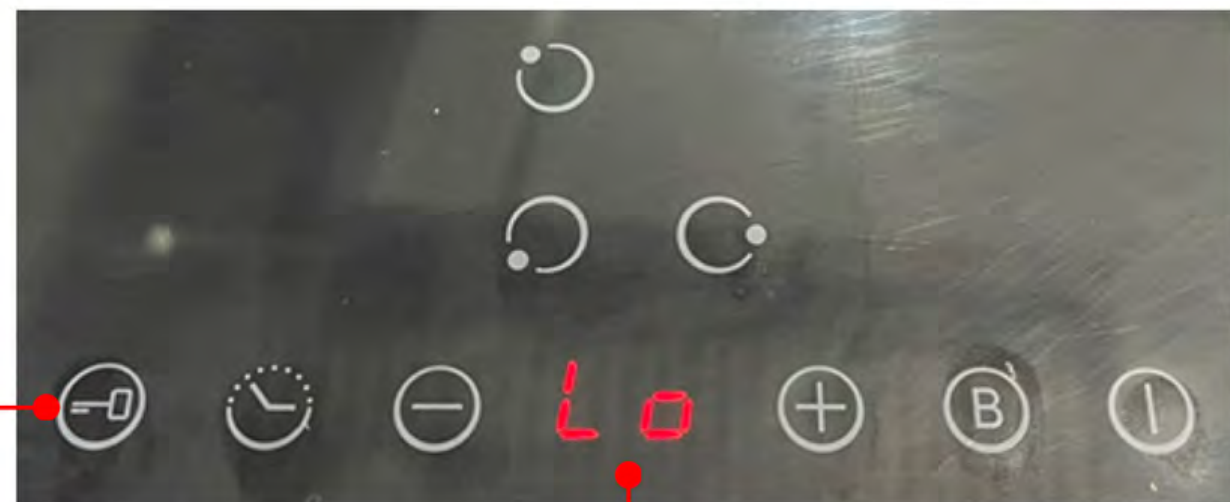

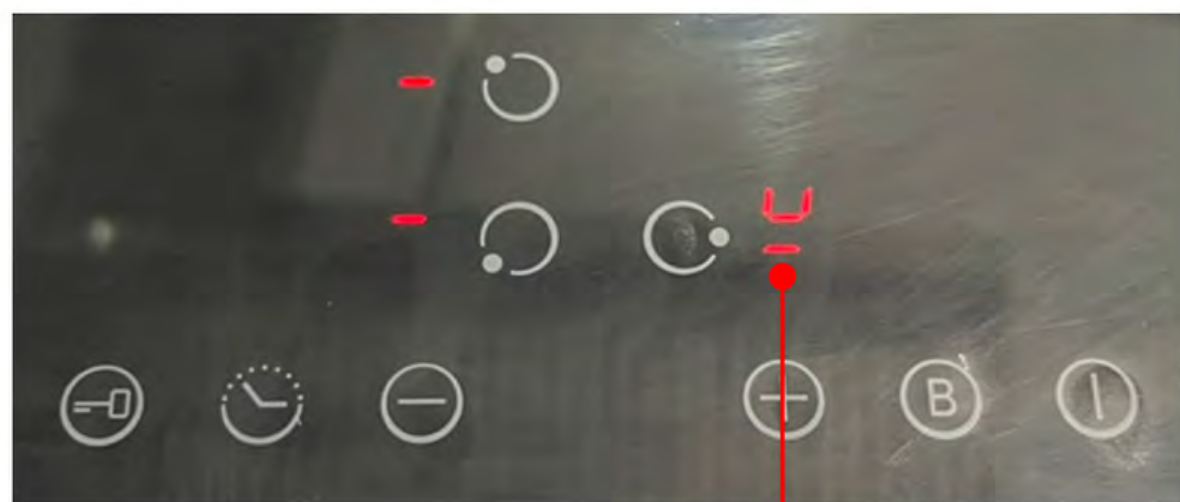
แสดงระดับพลังงานที่หัวเตาทำงาน

แสดงเวลาที่ตั้งค่าทำงาน

กดเพื่อ ล็อก/ปลดล็อก
การทำงานจากเด็ก

เตาไฟฟ้าขึ้นค่าสั่ง Lo คือ
ล็อกการทำงานจากเด็ก

สัญลักษณ์แสดงว่าไม่มีภาชนะบริเวณหัวเตา

คู่มือ การใช้ เตาอบ

1. แกะบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ห่อหุ้มออก แล้วทำความสะอาดภายในเตาอบ
2. ล้างทำความสะอาดชิ้นส่วนต่าง ๆ ใช้ผ้าชุบน้ำอุ่นผสมน้ำยาล้างจานบิดให้หมาดแล้วเช็ดเตาอบ
3. เปิดพัดลมระบายอากาศหรือหน้าต่างในห้อง
4. เปิดเตาอบให้ร้อนขึ้น จนถึงอุณหภูมิ 250 องศาเซลเซียส ประมาณ 30 นาที จากนั้นให้เข็ดคราบสกปรกออก

ปุ่มตั้งเวลาปัจจุบัน

ปุ่มตั้งเวลา

ปุ่มเปิด/ปิดไฟ

ปุ่มลือคการทำงาน

ปุ่มปรับอุณหภูมิ

ฟังก์ชันของเตาอบ	
	ความสว่าง
	อุ่นแบบรวดเร็ว
	ละลายน้ำแข็ง
	ระบบอย่างแบบเทอร์โบ
	ระบบอย่างแบบซูเปอร์
	ระบบอย่างแบบบาร์บีคิว
	อบ
	อบทั่วไป
	ปรุงอาหารโดยใช้พัดลมนำความร้อน
	อบขนม
	พิซซ่า

ประเภทของอาหาร	ฟังก์ชันของเตาอบ	อุณหภูมิ °C	ระดับ (1-4)	เวลา (นาที)
		160 - 200	2 - 3	30 - 50
		160 - 180	2 - 3	20 - 40*
		140 - 160	2 - 3	10 - 40*
		200 - 230	1 - 3	10 - 20
		210 - 220	2	45 - 60
		160 - 180	2 - 3	45 - 60
		190	2 - 3	60 - 70
		230 - 250	4	14 - 18
		225 - 250	2	120 - 150
		160 - 180	2	120 - 160
		160 - 230	2	90 - 120
		160 - 190	2	90 - 120
		190	2 - 3	50 - 60
		160 - 180	2	45 - 60
		175 - 190	2	60 - 70
		190 - 210	2	40 - 50
		170 - 190	3	40 - 50

คู่มือการใช้เตาอบ HAFELE

3. หลักการดูแลรักษา อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาหาร

อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาหารมีหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดผลิตจากวัสดุที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ มีอายุการใช้งานได้นาน ควรทำความสะอาดและดูแลรักษา หลังการใช้งานทุกครั้ง ดังนี้

ประเภทสแตนเลส

ควรระวังอย่าให้โดนความร้อนสูงมากเกินไปเพราะจะทำให้เกิดสีดำ หรือสีน้ำตาล แต่สามารถทำความสะอาดได้ โดยการนำผงซักฟอกละลายน้ำและเติมน้ำส้มสายชูลงไป ใช้ฟองน้ำชุบน้ำที่ผสมไว้แล้วนำมาขัดที่อุปกรณ์ล้างออกด้วยน้ำสะอาด และเมื่อทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว ควรเช็ดให้แห้ง

ประเภทเหล็ก

ให้ใช้น้ำยาทำความสะอาดแล้วล้างน้ำและเช็ดให้แห้งด้วยผ้าสะอาด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสนิม

ประเภทอลูมิเนียม

ไม่ควรให้มีเศษอาหารตกค้าง
ติดที่ภาชนะเพราะกรดและด่าง
ในอาหารจะทำให้ภาชนะกร่อน
เป็นรู

ประเภทเครื่องเคลือบ

ต้องระมัดระวังไม่ให้ตกกระแทก
เพราะจะทำให้กะเทาะและส่วนที่
กะเทาะอาจเกิดสนิมได้

ประเภทแก้ว

เครื่องแก้วค่อนข้างแตกหัก
ง่ายเพราะฉะนั้นควร
ระมัดระวังไม่ให้ตกหรือ
กระแทก

ประเภทพลาสติก

ไม่ควรใส่ของร้อนเพราะสีของ
พลาสติกมีส่วนผสมของสาร
เคมีซึ่งอาจละลายเจือปนใน
อาหารหรืออาจจะทำให้
พลาสติกเบี้ยวผิดรูปได้